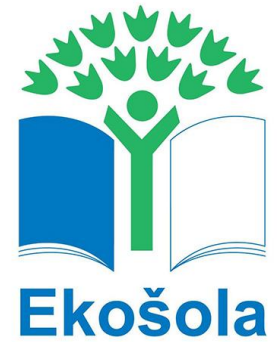


vrtič sopot



Odgoj i obrazovanje za održivi razvoj iz perspektive Montessori pedagogije u skladu s Programom globalnog razvoja do 2030.

Nataša Veldić

Mednarodna konferenca GRADIMO TRAJNOSTNO DRUŽBO – VLOGA MENTORJEV V PROGRAMU EKOŠOLA
Kostanjevica na Krki, Slovenija

31. svibnja 2025.

- 1987. g. - Svjetska komisija za okoliš i održivi razvoj (Brundtland komisija) održivi razvoj definira kao „razvoj koji zadovoljava potrebe sadašnjih generacija, a pritom ne ugrožava potrebe budućih generacija”
- 2012. g. - Konferencija Ujedinjenih naroda o održivom razvoju
- 2015. g. – usvojeni ciljevi održivog razvoja s Planom 2030

The agenda 2030



Odgoj za održivi razvoj je dio predškolskog kurikuluma, osnovnoškolskog i kurikuluma za srednje škole.



Tehnološke promjene: dobrobit ili prijetnja za čovječanstvo?

Dobre strane:

- 💡 trenutni pristup informacijama
- 💡 obrazovanje i edukacije preko interneta
- 💡 naprednija proizvodnja
- 💡 bolja briga za zdravlje i pristup liječničkim uslugama
- 💡 komunikacija s ljudima u bilo kojem dijelu svijeta



Loše strane:

- 💡 zagađenje okoliša, manjak zelenih površina i mjesta za igru
- 💡 manjak tjelesnih aktivnosti
- 💡 siromaštvo i nekvalitetna prehrana
- 💡 društveni izazovi za djecu
- 💡 učenje kroz igru zamijenjeno učenjem preko računala
- 💡 Osobni kontakt s prijateljima zamijenjen virtualnim kontaktom



Montessori metoda – rješenje za današnje izazove?

2008. Objavljeno je UNESCO-vo izvješće „Doprinos ranog i predškolskog odgoja održivom društvu” u kojem je zapisano:

„Našim društvima je hitno potrebna nova vrsta odgoja i obrazovanja koja može pomoći u sprječavanju daljnjeg propadanja našeg planeta, može potaknuti brigu i odgovornost građana da pridonesu stvaranju pravednijeg i mirnijeg svijeta. Ta nova vrsta odgoja i obrazovanja mora biti dostupna svima – u različitim okruženjima, uključujući obitelji i zajednice. Takav odgoj i obrazovanje mora početi u ranom djetinjstvu jer vrijednosti, stavovi, ponašanja i vještine stečene u tom razdoblju mogu imati dugotrajan utjecaj u kasnijem životu.”

Nova vrsta odgoja i obrazovanja koja je postala dostupna svima od 1907. g. – Maria Montessori



Odgoj i obrazovanje za održivi razvoj u ranom djetinjstvu i predškolskoj dobi
– nedovoljno istraženo i prepoznato područje.

Djecu uključuje u:

- 💡 konkretne akcije u korist okoliša
- 💡 kritičko razmišljanje
- 💡 suosjećanje
- 💡 poštivanje različitih nacionalnosti
- 💡 traženje kreativnih rješenja i alternative za neodržive navike
- 💡 razumijevanje kvalitetnog života



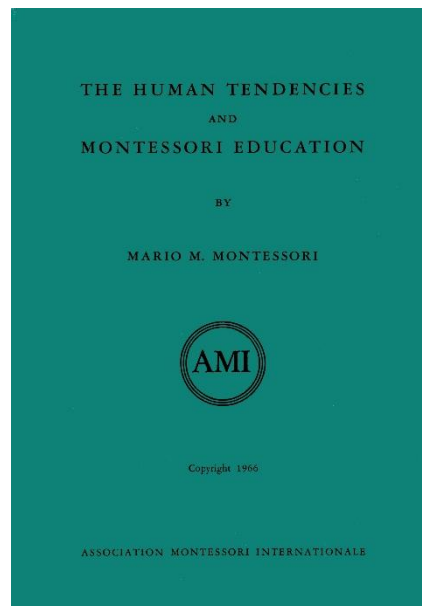
3 - 6 godina: povoljno razdoblje za poticanje prosocijalnih ponašanja, ispravljanje motoričkih i socio-emocionalnih poteškoća (vježbe iz područja praktičnog života i kozmičkog odgoja).

Odgoj i obrazovanje za održiv razvoj pretpostavlja promjenu dosadašnjeg načina života, navika, stavova, vrijednosti i djelovanja na svim razinama društva.



Ljudske sklonosti ili humane tendencije – urođene ljudske osobine, prisutne u svakom čovjeku, dio ljudske prirode, posebno izraženo djeluju u 2. razvojnem stadiju.

Opći rezultat djelovanja ljudskih sklonosti - stvaranje i kontinuirani razvoj osobnosti, kontinuirana prilagodba na mjesto, vrijeme i kulturu.



Ljudske sklonosti

- 💡 Samoočuvanje/samorazvoj
- 💡 Orijentacija
- 💡 Aktivnost/rad
- 💡 Red
- 💡 Istraživanje
- 💡 Apstrakcija i maštanje
- 💡 Komunikacija
- 💡 Koncentracija/ponavljanje/preciznost



Kako nam ljudske sklonosti i pripremljena okolina koja je oblikovana u skladu s njima mogu pomoći u nastojanju da dostignemo globalne ciljeve održivog razvoja?

Pripremljena okolina u skladu s ljudskim sklonostima potiče:

- 🌍neovisnost o odraslima
- 🌍međuvodnost
- 🌍samodisciplinu
- 🌍donošenje odluka
- 🌍vještine organizacije
- 🌍odgovornost
- 🌍intrinzičnu motivaciju
- 🌍poštivanje drugih i ljubazno ophođenje
- 🌍spremnost na procjenu rizika i donošenje odluka
- 🌍preuzimanje odgovornosti
- 🌍cjeloživotno učenje



Literatura

- 💡 Lillard, A.S., McHugh, V. (2019.) Authentic Montessori: The Dottorissa's View at the End of Her Life, Part II.: The Teacher and the Child. *Journal of Montessori Research*, Volume 5, Issue 1, 2019. URL: <https://journals.ku.edu/jmr/article/view/7716> (Pristupljeno: 2025-4-10)
- 💡 Montessori ,M. (2016.) *Upijajući um*, Beograd: Neven
- 💡 Sackett, G. (2017.) The Human Tendencies. *Montessori Institute Northwest*, Course 38. URL: <https://silo.tips/download/the-human-tendencies> (Pristupljeno: 2025-4-10)
- 💡 Siraj – Blatchford, J., Brock, L.. (2016.) Wellbeing and Sustainable Development: The legacy of Maria Montessori, prezentirano na *European Early Childhood Education Research (EECERA) Conference, Dublin*. URL: https://www.academia.edu/32373291/Wellbeing_and_Sustainable_Development_The_legacy_of_Maria_Montessori (Pristupljeno: 2025-4-10)
- 💡 Sutton, A.. (2014.) Educating for Ecological Sustainability: Montessori Leads the Way. *Montessori Life*, Issue 4, 2009. URL: https://www.researchgate.net/publication/269222349_Educating_for_Ecological_Sustainability_Montessori_Leads_the_Way (Pristupljeno: 2025-4-10)



Hvala na pažnji!



veldic.natasa@gmail.com

Vrednovanje izlaganja:

